

V Bruseli 18. júna 2025
(OR. en)

9730/25

Medziinštitucionálny spis:
2025/0104(COD)

CODEC 736
AGRI 243
AGRIORG 71
AGRIFIN 63
POSEIDOM 4
PE 32

INFORMAČNÁ POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 228/2013, pokiaľ ide o dodatočnú pomoc a ďalšiu flexibilitu pre najvzdialenejšie regióny zasiahnuté závažnými prírodnými katastrofami, a v súvislosti s ničivým cyklónom Chido na Mayotte – výsledok prvého čítania v Európskom parlamente (Štrasburg, 16. až 19. júna 2025)

I. ÚVOD

Osobitný výbor pre poľnohospodárstvo 19. mája 2025 potvrdil, že ak Európsky parlament schváli uvedený návrh Komisie bez pozmeňovacích návrhov, Rada schváli pozíciu Európskeho parlamentu.

Plénum Európskeho parlamentu 22. mája 2025 schválilo žiadosť Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (AGRI) o postup podľa článku 170 (naliehavý postup).

II. HLASOVANIE

Európsky parlament prijal 17. júna 2025 svoju pozíciu v prvom čítaní, ktorou prevzal návrh Komisie. Táto pozícia sa uvádza v jeho legislatívnom uznesení.

Rada by preto mala byť schopná schváliť pozíciu Európskeho parlamentu uvedenú v prílohe k tejto poznámke, čím by sa pre obe inštitúcie ukončilo prvé čítanie.

Legislatívny akt by sa následne prijal v znení, ktoré zodpovedá pozícii Európskeho parlamentu.

P10_TA(2025)0115

Zmena nariadenia (EÚ) č. 228/2013, pokiaľ ide o dodatočnú pomoc a ďalšiu flexibilitu pre najvzdialenejšie regióny zasiahnuté závažnými prírodnými katastrofami, a v súvislosti s ničivými dôsledkami cyklónu Chido na Mayotte

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. júna 2025 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 228/2013, pokiaľ ide o dodatočnú pomoc a ďalšiu flexibilitu pre najvzdialenejšie regióny zasiahnuté závažnými prírodnými katastrofami, a v súvislosti s ničivým cyklónom Chido na Mayotte (COM(2025)0190 – C10-0071/2025 – 2025/0104(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2025)0190),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 42, článok 43 ods. 2 a článok 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C10-0071/2025),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - po porade s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom,
 - so zreteľom na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 19. mája 2025, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na články 60 a 170 rokovacieho poriadku,
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 3. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 17. júna 2025 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/..., ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 228/2013, pokiaľ ide o dodatočnú pomoc a ďalšiu flexibilitu pre najvzdialenejšie regióny zasiahnuté závažnými prírodnými katastrofami, a v súvislosti s ničivými dôsledkami cyklónu Chido na Mayotte

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 42, článok 43 ods. 2 a článok 349,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

po porade s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom¹,

¹ Pozícia Európskeho parlamentu zo 17. júna 2025.
9730/25

keďže:

- (1) Dňa 18. decembra 2024 bola pre Mayotte vyhlásená výnimočná prírodná katastrofa po ničivých dôsledkoch cyklónu Chido, ktorý zničil veľkú časť poľnohospodárskeho a lesohospodárskeho potenciálu ostrova a ohrozil dostupnosť a bezpečnosť potravín. Uvedený bezprecedentný cyklón a iné nedávne prírodné katastrofy v najvzdialenejších regiónoch Únie v zmysle článku 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) (ďalej len „najvzdialenejšie regióny“) poukazujú na zraniteľnosť týchto regiónov voči účinkom zmeny klímy, medzi ktoré patrí zvýšené riziko výnimočných prírodných katastrof a závažných meteorologických javov s dlhodobými dôsledkami.

- (2) S cieľom riešiť a zmierňovať vplyv výnimočných prírodných katastrof alebo závažných meteorologických javov v najvzdialenejších regiónoch, najmä pokiaľ ide o podporu miestnej výroby poskytovanú prostredníctvom programu špecifických riešení v súvislosti s odľahlosťou a ostrovným charakterom (ďalej len „program POSEI“) uvedeného v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013², by dotknutí príjemcovia mali mať možnosť naďalej prijímať platby z programu POSEI počas celého obdobia obnovy, a to bez ohľadu na úroveň ich činnosti, ale pod podmienkou formálneho záväzku, že obnovia svoju kapacitu. Príslušné vnútroštátne orgány by preto mali mať možnosť rozhodnúť na základe relevantných dôkazov o uplatnení zásady vyššej moci alebo výnimočných okolností. Za výnimočných a riadne odôvodnených okolností by členské štáty takisto mali mať možnosť predložiť návrhy na zmenu programu POSEI s cieľom predĺžiť obdobie obnovy pre určité odvetvia nad rámec obdobia, ktoré by bolo odôvodnené uplatňovaním zásady vyššej moci alebo výnimočných okolností. Vykonávanie takýchto zmien by malo podliehať každoročnému preskúmaniu a monitorovaniu pokroku. Články 6 a 19 nariadenia (EÚ) č. 228/2013 by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013 z 13. marca 2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 247/2006 (Ú. v. EÚ L 78, 20.3.2013, s. 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj>).

- (3) Okrem toho s cieľom rýchlo riešiť zraniteľnosť potravinového systému Mayotte a ďalšie výzvy pre jeho vidiecke komunity, ktoré vyplývajú z bezprecedentnej prírodnej katastrofy spôsobenej cyklónom Chido, je vhodné urýchlene a výnimočne poskytnúť účinnú podporu prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (ďalej len „EPFRV“) a poskytnúť dodatočnú flexibilitu pri uplatňovaní existujúcich pravidiel. V článku 6a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2220³ sa zaviedlo nové opatrenie poskytujúce výnimočnú dočasnú podporu v reakcii na dôsledky prírodných katastrof, ktorá sa má financovať z EPFRV v medziach právneho rámca uplatniteľného na programové obdobie 2014 – 2020 predĺžené uvedeným nariadením. S cieľom umožniť Mayotte reagovať na dôsledky cyklónu Chido a zohľadniť pritom ťažkosti spôsobené jeho osobitnou situáciou ako najvzdialenejšieho regiónu je potrebné stanoviť, ako sa má opatrenie podľa článku 6a nariadenia (EÚ) 2020/2220 uplatňovať na Mayotte. Keďže osobitné ťažkosti spojené s reakciou na výnimočnú situáciu na Mayotte súvisia s jeho odľahlosťou ako najvzdialenejšieho regiónu, mala by sa prostredníctvom vytvorenia osobitného právneho rámca pre najvzdialenejšie regióny poskytnúť flexibilita umožňujúca dodatočnú podporu z EPFRV. Článok 22 nariadenia (EÚ) č. 228/2013 by sa preto mal zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2220 z 23. decembra 2020, ktorým sa stanovujú určité prechodné ustanovenia týkajúce sa podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) v rokoch 2021 a 2022 a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, (EÚ) č. 1306/2013 a (EÚ) č. 1307/2013, pokiaľ ide o zdroje a uplatňovanie v rokoch 2021 a 2022, a nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o zdroje a distribúciu tejto podpory v rokoch 2021 a 2022 (Ú. v. EÚ L 437, 28.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj>).

- (4) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to riešiť a zmierňovať vplyv prírodných katastrof na agropotravinárske odvetvie a odvetvie lesného hospodárstva v najvzdialenejších regiónoch poskytnutím dodatočnej flexibility po výnimočných prírodných katastrofách alebo závažných meteorologických javoch, a najmä po cyklóne Chido na Mayotte, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (5) Nariadenie (EÚ) č. 228/2013 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (6) Vzhľadom na ničivé účinky súčasných prírodných katastrof a naliehavosť riešenia a zmierňovania ich vplyvu na agropotravinárske odvetvie a odvetvie lesného hospodárstva v najvzdialenejších regiónoch, ako aj na naliehavosť uplatňovania opatrenia uvedeného v článku 6a nariadenia (EÚ) 2020/2220 pred koncom programového obdobia 2014 – 2020 predĺženého uvedeným nariadením, sa považuje za vhodné uplatniť výnimku z osemtyždňovej lehoty stanovenej v článku 4 Protokolu č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ, ZFEÚ a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
- (7) S cieľom zabezpečiť bezproblémové vykonávanie zmien nariadenia (EÚ) č. 228/2013 a vzhľadom na nalievavú potrebu riešiť a zmierňovať vplyv výnimočných prírodných katastrof alebo závažných meteorologických javov v najvzdialenejších regiónoch, a najmä cyklónu Chido na Mayotte, by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EÚ) č. 228/2013 sa mení takto:

1. V článku 6 sa dopĺňa tento odsek:

„5. V prípade výnimočnej prírodnej katastrofy alebo závažného meteorologického javu, ktoré úplne alebo čiastočne zničia poľnohospodársku výrobnú kapacitu v najvzdialenejšom regióne, môže členský štát pri uplatnení zásady vyššej moci alebo výnimočných okolností predložiť Komisii návrh na zmeny programu POSEI s cieľom umožniť dotknutým príjemcom, aby naďalej dostávali podporu z programu POSEI počas celého obdobia obnovy vo forme opatrení na podporu miestnej poľnohospodárskej výroby stanovených v článku 19. Vykonávanie uvedených zmien programu POSEI podlieha každoročnému preskúmaniu a monitorovaniu pokroku zo strany Komisie a dotknutého členského štátu, ktoré konajú v úzkej spolupráci.“

2. V článku 19 sa dopĺňa tento odsek:

„5. Ak sa program zmení v súlade s článkom 6 ods. 5, príjemcovia zasiahnutí výnimočnou prírodnou katastrofou alebo závažným meteorologickým javom môžu naďalej využívať podporu vo forme opatrení na podporu výroby, spracovania alebo predaja stanovených v odseku 4 tohto článku počas celého obdobia obnovy bez ohľadu na úroveň svojej činnosti za predpokladu, že sa formálne zaviazu obnoviť svoju poľnohospodársku výrobnú kapacitu.“

3. V článku 22 sa dopĺňajú tieto odseky:

- „3. Odchylné od článku 6a ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2220* môže Mayotte schváliť žiadosti o podporu po 30. júni 2025.
4. V programe rozvoja vidieka Mayotte podpora z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (ďalej len „EPFRV“) stanovená na opatrenie uvedené v článku 6a nariadenia (EÚ) 2020/2220 nesmie presiahnuť celkový príspevok z EPFRV na uvedený program rozvoja vidieka na roky 2021 – 2022.

* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2220 z 23. decembra 2020, ktorým sa stanovujú určité prechodné ustanovenia týkajúce sa podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) v rokoch 2021 a 2022 a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, (EÚ) č. 1306/2013 a (EÚ) č. 1307/2013, pokiaľ ide o zdroje a uplatňovanie v rokoch 2021 a 2022, a nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o zdroje a distribúciu tejto podpory v rokoch 2021 a 2022 (Ú. v. EÚ L 437, 28.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj>).“.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V ...

Za Európsky parlament

predsedníčka

Za Radu

predseda/predsedníčka